

مقایسه‌ی نتایج ترمیم اولیه‌ی جراحی سینوس پیلونیدال ساکرآل در دو تکنیک Tie over و Closed suction drainage

دکتر بهنام صانعی^۱، دکتر محسن محمودیه^۲، دکتر علی اصغر صلاحی کجور^۳، رضا سلوکی^۴،
دکتر امیرحسین داورپناه جزی^۵

چکیده

مقدمه: بیماری سینوس پیلونیدال یک بیماری دردناک است که بیشتر در ناحیه‌ی ایترگلوتئال ایجاد می‌شود. در برخی مراکز درمانی اغلب از روش Excision به همراه ترمیم اولیه جهت درمان این بیماری استفاده می‌شود. اما ممکن است این تکنیک به دلیل ایجاد فضای مرده در محل جراحی، عوارضی را به دنبال داشته باشد. در این کارآزمایی بالینی، دو تکنیک مختلف عمل جراحی از نظر ایجاد عوارض مورد مطالعه قرار گرفت.

روش‌ها: این مطالعه یک کارآزمایی کنترل شده‌ی بالینی بود که در سال‌های ۱۳۸۶ و ۱۳۸۷ در بیمارستان الزهرا (س) اصفهان اجرا شد. بیماران به طور تصادفی به دو گروه ۵۴ نفره‌ی Tie over (گروه A) و Closed suction drainage (گروه B) تقسیم شدند. بروز عوارض جراحی با استفاده از پرسشنامه‌ای که به همین منظور تهیه شده بود، در زمان جراحی و نیز در ویزیت‌های بعدی با یکدیگر مقایسه شدند. در نهایت، داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS نسخه‌ی ۱۳ مورد تحلیل و بررسی قرار گرفت.

یافته‌ها: ۱۰۸ بیمار در این مطالعه شرکت کردند. میانگین سنی آن‌ها 36 ± 8 سال بود. درصد بیماران مرد و $5/6$ درصد آن‌ها زن بودند. شیوع عوارض شامل عود بیماری، عفونت زخم جراحی، از هم گسیختگی زخم و تجمع سروم در دو گروه تفاوت آماری معنی‌داری نداشت. طول مدت عمل جراحی در گروه A به طور معنی‌داری طولانی‌تر از گروه B بود ($P < 0.001$).

نتیجه‌گیری: بر اساس داده‌های ما برای درمان جراحی بیماری پیلونیدال ساکرآل تفاوتی در نتایج دو تکنیک Tie over و Closed suction drainage وجود نداشت.

واژگان کلیدی: بیماری پیلونیدال، تکنیک Tie over، تکنیک Closed suction drainage

زمان جنینی است که علت ایجاد این بیماری را مدفعون شدن بقایای اپیدرم در زمان الحق در خط وسط می‌داند. تئوری دوم که تئوری اکتسابی بودن سینوس پیلونیدال است معتقد است که موهای این ناحیه از قسمت انتهایی شبیه مته در غدد سیاسه یا فولیکول‌های مو فرو می‌روند و به این ترتیب موها به داخل درم و

مقدمه

سینوس پیلونیدال عارضه‌ی شایعی در مردان جوان است که اغلب در پوست ناحیه‌ی ساکر و کوكسیژآل، پشت آنوس و در خط وسط دیده می‌شود (۱). پاتوژنز این بیماری مورد بحث است و دو تئوری در این ارتباط مطرح می‌باشد. تئوری اول، تئوری اختلال رشد در

* این مقاله هاصل پایان‌نامه‌ی دوره‌ی درجه‌ی دکتری هرفه‌ای به شماره‌ی ۱۳۸۸۱۵۵ در دانشگاه علوم پزشکی اصفهان است.

^۱ استادیار، گروه جراحی عمومی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران

^۲ دانشیار، گروه جراحی عمومی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران

^۳ جراح عمومی، دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور، اهواز، ایران

^۴ دانشجوی پزشکی، کمیته‌ی تحقیقات دانشجویی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران

^۵ دستیار، گروه جراحی عمومی، مرکز تحقیقات آموزش پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران

نویسنده‌ی مسؤول: دکتر محسن محمودیه

تجمع خون و سرومای در آن شود (۵-۶). در بعضی مواقع سرومای تواند عفونی شود و به دنبال آن آبسته تشکیل گردد و در نهایت منجر به Dehiscence زخم شود (۷).

برای حل این مشکل یعنی از بین بردن و حذف فضای مرده دو راه حل وجود دارد. روش اول گذاشتن درن Closed suction می‌باشد که تا هنگامی که ترشح زخم از بین برود، درن حفظ و سپس خارج می‌گردد (۸-۱۰).

روش دوم استفاده از تکنیک Tie over می‌باشد که در این روش زخم در چندین لایه به هم نزدیک می‌شود و فضای مرده از بین می‌رود. در روش‌های ترمیم بسته که اغلب پس از انسیزیون ضایعه به صورت ساده بخیه می‌گردد، یا با استفاده از تکنیک‌های جراحی پلاستیک مانند استفاده از انواع فلاپ‌ها یا زد پلاستی زخم ترمیم می‌شود (۱۱-۱۵).

در بررسی به عمل آمده از مقالات موجود مطالعه‌ای که این دو روش را با یکدیگر مقایسه کرده باشد، یافت نشد. هدف از این مطالعه، مقایسه‌ی این دو روش به صورت کارآزمایی بالینی تصادفی بود تا بتوان تکنیک برتر را مشخص کرد.

بافت‌های زیرجلدی نفوذ می‌کنند یا به داخل آن کشیده می‌شوند و حفره‌های کوچکی می‌سازند. سپس حفره توسط ارگانیسم‌های پوستی آلوهه می‌شود و فرایند عفونی شدن آغاز می‌گردد (۲).

اغلب مؤلفین اعتقاد دارند که این بیماری اکتسابی است. بررسی‌های بالینی نیز نشان داده‌اند که بیماران مبتلا به سینوس پیلوپلاستیک اغلب دچار پر موبی هستند و در عوض افرادی که بدن کم موبی دارند به ندرت مبتلا به این عارضه می‌شوند (۱).

بیماران اغلب با دردهای متغیر ناشی از آبسته و عفونت و گاهی ترشح مزمن چرک در ناحیه‌ی ساکروکوکسیتل مراجعه می‌کنند. در معاینه با دیدن نقاط فرو رفته در این ناحیه و خروج چرک تشخیص مسجل می‌شود (۱). چگونگی درمان این بیماران، مورد بحث است (۳-۴). در مواردی که بیمار با آبسته پیلوپلاستیک مراجعه کند، درمان درناژ است. در موارد غیر اورژانس که بیمار با درد و ترشح مزمن مراجعه می‌کند، روش‌های مختلفی وجود دارد که از یک روش ساده مثل انسیزیون و درناژ تا روش‌های پیچیده‌ی استفاده از فلپ‌های پوستی و عضلانی برای حذف شکاف این ناحیه متفاوت می‌باشد.

تکنیک‌های مختلفی در زمینه‌ی جراحی بیماری پیلوپلاستیک شناخته شده است که این تکنیک‌ها به صورت عمده شامل دو دسته‌ی Primary repair و Lay open می‌باشند. یک تکنیک ایده‌آل باید ساده و مدت بستره شدن کوتاه در بیمارستان و خطر عود کمی داشته باشد. یکی از روش‌های رایج جراحی در بیماری سینوس پیلوپلاستیک برداشتن ضایعه و ترمیم اولیه می‌باشد.

یکی از معایب ترمیم اولیه ایجاد فضای مرده در زیر زخم است که می‌تواند منجر به (Dead space)

روش‌ها

مطالعه‌ی حاضر یک مطالعه‌ی کارآزمایی بالینی بر روی بیماران ۴۰-۱۵ سال مبتلا به سینوس پیلوپلاستیک بود. بیمارانی که دچار عود شده بودند و بیماران مبتلا به دیابت و سیگاری از مطالعه خارج شدند. بیماران به صورت تصادفی به دو گروه تقسیم شدند و با دو تکنیک Tie over و Closed suction drainage تحت عمل جراحی قرار گرفتند. شایان ذکر است فرم رضایت از بیماران شرکت کننده در مطالعه پس از توضیحات

بخیه‌های Tension محکم شد.

گروه B با تکنیک Closed suction drainage تحت عمل جراحی قرار گرفتند. برداشتن ضایعه همانند گروه A انجام گردید و سینوس پیلوپلیدال به صورت کامل برداشته شد. پس از شستشوی کامل حفره، درن همواک شماره‌ی ۱۴ قرار داده شد و از قسمت فوقانی- خارجی محل عمل زخم خارج و خون‌گیری از محل عمل زخم با استفاده از کوترا انجام گردید. سپس با ویکریل ۰-۲ زیرجلد به هم نزدیک شد و پوست با نایلون ۳-۰ ترمیم گردید.

پس از انجام عمل جراحی بیماران به بخش منتقل شدند و ۲۴ ساعت تحت درمان سفازولین به صورت تزریقی و مسکن به صورت پتیدین ۲۵ میلی‌گرم به صورت PRN (Pro re nata) قرار گرفتند. روز بعد از عمل جراحی بیماران ترتیب شدند. در روز ۷ از نظر عوارض عمل جراحی مثل عفونت و سروما معاينه شدند و بخیه‌ی Tension و همواک خارج گردید. روز ۱۴ بخیه‌ی پوست در دو گروه باز شد و روز ۲۱ به طور مجدد بیماران ویزیت شدند و پس از آن در ماه سوم، ۶ و ۱۲ به مدت یک سال پی‌گیری بیماران انجام گردید. تمام اطلاعات از طریق پرسشنامه و توسط یک پژوهشک جمع‌آوری شد.

داده‌ها با آزمون‌های Student-t و Mann-Whitney و Fisher's exact و نرمافزار SPSS نسخه‌ی ۱۵ (version 15, SPSS Inc., Chicago, IL) و تحلیل قرار گرفت و مقادیر P کمتر از ۰/۰۵ معنی‌دار تلقی شد.

یافته‌ها

در این مطالعه اکثربی بیماران را مردان تشکیل

لازم جهت عمل جراحی گرفته شد.

یافته‌ها و اطلاعات دموگرافیک شامل سن، جنس، شاخص توده‌ی بدنی (BMI) یا Body mass index جمع‌آوری گردید. بیماران در دو گروه، صبح روز عمل جراحی در بخش بستره شدند، موهای ناحیه‌ی ایترگلوبال با کلپر شیو شد و نیم ساعت قبل از عمل جراحی آمپول سفازولین ۱ گرم به عنوان پروفیلاکسی به بیماران تزریق گردید.

سپس بیماران در وضعیت Supine داروی بیهوشی و شل کننده شامل آتراکوریوم، فنتانیل و تیوپتال را به ترتیب ۰/۵، ۲ و ۵-۷ میلی‌گرم به ازای هر کیلوگرم وزن بدن دریافت کردند و تحت بیهوشی عمومی قرار گرفتند. بعد از بیهوشی در وضعیت Prone به صورتی که گلونال دو طرف با چسب از هم فاصله داشته باشد، عمل جراحی شدند. در بیماران گروه A (تکنیک Tie over Elliptical) ابتدا انسیزیون روی پوست داده شد و سینوس به صورت کامل تا روی فاشیای پره‌ساکرال برداشته شد و با استفاده از کوترا پوست و بافت زیرجلد از روی عضله‌ی گلوپتوس جدا شدند و دو فلاپ در دو طرف زخم ایجاد گردید. پس از شستشوی کامل حفره و خون‌گیری کامل با کوترا و اطمینان از عدم خون‌ریزی، پوست و زیرجلد و فاشیای پره‌ساکرال کامل با ۳ عدد بخیه‌ی Tension با نایلون ۰-۱ کات در قسمت فوقانی، میانی و تحتانی گرفته شد. بعد از این مرحله ابتدا با نخ قابل جذب (ویکریل ۰-۲) فلاپ‌های آزاد شده به هم دوخته شدند و بعد از آن بافت زیرجلد به هم نزدیک شد. در مرحله‌ی آخر پوست با نایلون ۳-۰ با بخیه‌ی Far and near به هم نزدیک شد؛ به گونه‌ای که لبه‌های زخم Evert شود. سپس یک باندаж روی زخم گذاشته شد و با

Closed suction drainage $3/06 \pm 0/88$ و در روش $3/1 \pm 0/97$ برابر با $0/05 > P$. میانگین و انحراف معیار BMI افراد در روش Tie over $2/35 \pm 2/98$ برابر با $2/65 \pm 2/21$ روش Closed suction drainage برابر با $2/65 \pm 2/21$ بود که تفاوت معنی‌داری با هم نداشتند.

بحث

هدف از این مطالعه، تعیین روشی ساده و با خطرات کم و با بهدهست آمدان بهترین نتیجه در بیماری کیست پیلوپلیدال در بیماران مراجعه‌کننده به مرکز آموزشی درمانی الزهرا (س) در شهر اصفهان بود. مطالعه‌ی ما نشان داد که شیوع عفونت، تجمع Seroma و عود مجدد در هر دو روش یکسان بود؛ هر چند مدت زمان جراحی در بیمارانی که تحت عمل با تکنیک Closed suction drainage قرار گرفتند، در مقایسه با مواردی که تحت عمل با تکنیک Tie over قرار گرفتند به طور چشم‌گیری کمتر بود. کیست پیلوپلیدال ساکروکوکسیتی آل را می‌توان با روش‌های مختلف جراحی کرد.

در مقایسه‌ای که بین روش‌های Primary closure و تکنیک Lay-open و Marsupralization انجام شده است، نشان داده شد که Primary closure در بهبود اولیه‌ی زخم و کاهش مدت زمان بستره شدن مؤثرتر است (۱۶-۱۷). یک تکنیک مناسب برای درمان کیست پیلوپلیدال باید ساده در عین حال دارای عود کمتر و کاهش مدت زمان بستره شدن باشد. در موارد مورد بررسی ما تنها ۵ مورد دارای عود مجدد در پس‌گیری طولانی مدت بودند.

تخلیه‌ی فضاهای به طور معمول در جهت حذف

می‌دادند. ۱۰۸ بیمار شرکت کننده در این مطالعه به دو گروه ۵۴ نفری تقسیم شدند که هر کدام از گروه‌ها به طور جداگانه تحت یکی از روش‌های جراحی قرار گرفتند. در گروهی که از تکنیک Tie over استفاده شد، ۵۲ نفر مرد ($96/3$ درصد) و ۲ نفر زن ($3/7$ درصد) حضور داشتند. در حالی که در گروه دیگر که از روش Closed suction drainage استفاده شد، ۵۰ نفر مرد ($92/6$ درصد) و ۴ نفر زن ($7/4$ درصد) حضور داشتند. میانگین و انحراف معیار سن بیماران در گروه Tie over $25/44 \pm 3/7$ سال و در گروه Closed suction drainage $24/72 \pm 3/5$ سال بود.

میانگین و انحراف معیار مدت زمان عمل جراحی در روش Tie over $4/47 \pm 2/3$ دقیقه و در گروه Closed suction drainage $15/24 \pm 2/17$ دقیقه بود ($P < 0/05$) که به طور معنی‌داری مدت زمان عمل جراحی در روش Tie over کمتر بود؛ ولی میانگین و انحراف معیار مدت زمان عمل جراحی در هر گروه به تفکیک جنس تفاوت معنی‌داری با هم نداشتند ($P > 0/05$). فراوانی نسبی عود در روش Tie over $3/7$ درصد (۲ نفر از ۵۴ نفر) و در روش Closed suction drainage $5/5$ درصد (۳ نفر از ۵۴ نفر) بود که تفاوت معنی‌داری با هم نداشتند.

تجمع Seroma در بیماران گروه Tie over تنها در یک بیمار رخ داد و در گروه دیگر هیچ بیماری دچار تجمع Seroma نشد. در هر کدام از گروه‌ها نیز یک مورد عفونت زخم مشاهده شد. میانگین و انحراف معیار شدت درد در روش Tie over برابر با

از عمل نظیر هماتوم و سروم را به حدود ۳ درصد کاهش دادند. در بررسی مقالات موجود در این زمینه استفاده از درن‌های جاذب مانند روش Karydakis (۲۰)، و استفاده از فلاپ لوزی (۲۱-۲۲) و یا استفاده از فلاپ لیمبرگ (۲۳) در بستن ضایعات رضایت‌بخش گزارش شد؛ هر چند روش‌های دیگر بدون استفاده از درن‌ها هم مانند فلاپ plasty Z- (۱۶) Primary closure (۲۴-۲۵) نتایج رضایت‌بخشی داشتند. شاید استفاده از درن‌ها وقوع تجمعات زیر فلاپ‌ها را کاهش می‌دهد.

بر اساس بررسی مقالات موجود این اولین مطالعه برای مقایسه‌ی تکنیک Tie over با روش درناژ Closed suction می‌باشد. به طور خلاصه نتایج ما نشان داد که در روش‌های جراحی کیست پیلونیدال ساکروکوکسیژآل هیچ تفاوتی به جز زمان عمل جراحی در نتایج تکنیک Tie over و تکنیک درناژ Closed suction وجود نداشت.

تشکر و قدردانی

نویسنده‌گان این مقاله مراتب تقدير و تشکر خود را از حمایت‌های معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان اعلام می‌دارند.

References

1. Townsend CM, Beauchamp RD, Evers BM, Mattox K. Sabiston Textbook of Surgery: The Biological Basis of Modern Practicsurgical Practice. 17th ed. Philadelphia, PA: Saunders; 2004.
2. Baker RJ, Fischer JE. Mastery of Surgery. 4th ed. Philadelphia, PA: Lippincott Williams & Wilkins; 2001.
3. Chiedozi LC, Al-Rayyes FA, Salem MM, Al-Haddi FH, Al-Bidewi AA. Management of pilonidal sinus. Saudi Med J 2002; 23(7): 786-8.
4. Matter I, Kunin J, Schein M, Eldar S. Total excision versus non-resectional methods in the treatment of acute and chronic pilonidal disease. Br J Surg 1995; 82(6): 752-3.
5. Seleem MI, Al-Hashemy AM. Management of pilonidal sinus using fibrin glue: a new concept and preliminary experience. Colorectal Dis 2005; 7(4): 319-22.
6. Akinci OF, Coskun A, Uzunkoy A. Simple and effective surgical treatment of pilonidal sinus: asymmetric excision and primary closure using suction drain and subcuticular skin closure. Dis Colon Rectum 2000; 43(5): 701-6.
7. Onishi K, Maruyama Y. Sacral adipofascial turn-

- over flap for the excisional defect of pilonidal sinus. *Plast Reconstr Surg* 2001; 108(7): 2006-10.
8. Al-Khayat H, Al-Khayat H, Sadeq A, Groof A, Haider HH, Hayati H, et al. Risk factors for wound complication in pilonidal sinus procedures. *J Am Coll Surg* 2007; 205(3): 439-44.
 9. McGuinness JG, Winter DC, O'Connell PR. Vacuum-assisted closure of a complex pilonidal sinus. *Dis Colon Rectum* 2003; 46(2): 274-6.
 10. Gurer A, Gomceli I, Ozdogan M, Ozlem N, Sozen S, Aydin R. Is routine cavity drainage necessary in Karydakis flap operation? A prospective, randomized trial. *Dis Colon Rectum* 2005; 48(9): 1797-9.
 11. Lynch JB, Laing AJ, Regan PJ. Vacuum-assisted closure therapy: a new treatment option for recurrent pilonidal sinus disease. Report of three cases. *Dis Colon Rectum* 2004; 47(6): 929-32.
 12. Spivak H, Brooks VL, Nussbaum M, Friedman I. Treatment of chronic pilonidal disease. *Dis Colon Rectum* 1996; 39(10): 1136-9.
 13. Rosen W, Davidson JS. Gluteus maximus musculocutaneous flap for the treatment of recalcitrant pilonidal disease. *Ann Plast Surg* 1996; 37(3): 293-7.
 14. Bozkurt MK, Tezel E. Management of pilonidal sinus with the Limberg flap. *Dis Colon Rectum* 1998; 41(6): 775-7.
 15. Mansoory A, Dickson D. Z-plasty for treatment of disease of the pilonidal sinus. *Surg Gynecol Obstet* 1982; 155(3): 409-11.
 16. Allen-Mersh TG. Pilonidal sinus: finding the right track for treatment. *Br J Surg* 1990; 77(2): 123-32.
 17. Da Silva JH. Pilonidal cyst: cause and treatment. *Dis Colon Rectum* 2000; 43(8): 1146-56.
 18. Karydakis GE. Easy and successful treatment of pilonidal sinus after explanation of its causative process. *Aust N Z J Surg* 1992; 62(5): 385-9.
 19. Kitchen PR. Pilonidal sinus: experience with the Karydakis flap. *Br J Surg* 1996; 83(10): 1452-5.
 20. Anyanwu AC, Hossain S, Williams A, Montgomery AC. Karydakis operation for sacrococcygeal pilonidal sinus disease: experience in a district general hospital. *Ann R Coll Surg Engl* 1998; 80(3): 197-9.
 21. Milito G, Cortese F, Casciani CU. Rhomboid flap procedure for pilonidal sinus: results from 67 cases. *Int J Colorectal Dis* 1998; 13(3): 113-5.
 22. Abu Galala KH, Salam IM, Abu Samaan KR, El Ashaai YI, Chandran VP, Sebastian M, et al. Treatment of pilonidal sinus by primary closure with a transposed rhomboid flap compared with deep suturing: a prospective randomised clinical trial. *Eur J Surg* 1999; 165(5): 468-72.
 23. Bozkurt MK, Tezel E. Management of pilonidal sinus with the Limberg flap. *Dis Colon Rectum* 1998; 41(6): 775-7.
 24. Al-Jaberi TM. Excision and simple primary closure of chronic pilonidal sinus. *Eur J Surg* 2001; 167(2): 133-5.
 25. Mandel SR, Thomas CG, Jr. Management of pilonidal sinus by excision and primary closure. *Surg Gynecol Obstet* 1972; 134(3): 448-50.

A Comparison between the Outcomes of Tie-Over and Closed Suction Drainage Techniques in the Management of Sacrococcygeal Pilonidal Sinus Disease

Behnam Saneie MD¹, Mohsen Mahmoudieh MD², Ali Asghar Salahi Kojoor MD³, Reza Solouki⁴, Amir Hossein Davarpanah Jazi MD⁵

Abstract

Background: Pilonidal disease is a painful condition usually occurring in the intergluteal region. The most common procedure for surgical treatment of pilonidal disease in Alzahra Hospital (Isfahan, Iran) is excision and primary closure. However, this method could be complicated by creating a dead space at the surgical site. In this clinical trial, we compared two techniques to minimize complications following surgery.

Methods: This clinical controlled trial was performed in Alzahra Hospital (Isfahan, Iran) during 2007-2008. Patients were randomized into either tie over technique group (group A, n = 54) or closed suction drainage group (group B, n = 54). The incidence of complications was evaluated by means of a specific questionnaire at the time of surgery and during follow-up visits. Data was analyzed using SPSS₁₃.

Findings: This study included 108 patients (94.4% males and 5.6% females). The mean age of subjects was 25.08 ± 3.6 years. The prevalence of complications (disease recurrence, surgical wound infection, wound dehiscence, and seroma collection) did not significantly differ between the two groups. Duration of operation in group A was significantly longer than group B ($P < 0.001$).

Conclusion: Based on our data, there were no differences between the outcomes of tie over and closed suction drainage techniques for surgical management of sacrococcygeal pilonidal sinus disease.

Keywords: Pilonidal disease, Tie over technique, Closed suction drainage technique

* This paper is derived from a medical doctorate thesis No. 388252 in Isfahan University of Medical Sciences.

¹ Assistant Professor, Department of General Surgery, School of Medicine, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran

² Associate Professor, Department of General Surgery, School of Medicine, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran

³ Surgeon, Jondi Shapour University of Medical Sciences, Ahvaz, Iran

⁴ Student of Medicine, Student Research Committee, School of Medicine, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran

⁵ Resident, Department of Surgery, Medical Education Research Center, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran

Corresponding Author: Mohsen Mahmoudieh MD, Email: mohmoudieh@med.mui.ac.ir